

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul al Institutului European din România” (www.ier.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

V. împotriva Regatului Unit (MC) - 24888/94

Hotărârea din 16.12.1999 (MC)

Art. 6

Art. 6 § 1

Proces echitabil

Proces public la o instanță pentru adulți a unui minor acuzat de omor și aplicarea unei pedepse privative de libertate pe o durată lăsată la latitudinea Maiestății Sale, dar nu mai puțin de 15 ani, pedeapsă stabilită de un membru al executivului: *încălcare*

În fapt – Reclamantul și un alt băiat, ambii în vârstă de 10 ani, au fost inculpați pentru omorârea unui copil de 2 ani pe care l-au răpit și l-au omorât în bătaie. Procesul, care a fost public și s-a desfășurat în fața unei instanțe pentru adulți, a durat 3 săptămâni. Procedura a avut formalismul unui proces pentru adulți, cu unele modificări, având în vedere vârsta acuzaților (11 ani la vremea respectivă): în special, aceștia au fost așezați alături de asistenți sociali pe o bancă supraînălțată pentru situația respectivă; părinții și avocații lor au fost așezați în apropiere, iar durata audierilor a fost scurtată. Judecătorul a mai precizat că va întrerupe ședința dacă cei doi copii vor da semne de oboseală ori stres, ceea ce s-a și întâmplat într-o împrejurare. Procesul a fost înconjurat de multă publicitate, însă cererea avocatului reclamantului pentru suspendarea procedurii, având în vedere natura și amploarea campaniei mediatice, a fost respinsă. Cu toate acestea, judecătorul a emis o ordonanță interzicând publicarea numelui și a oricărei informații care ar putea conduce la identificarea reclamantului și coacuzatului. În timpul procesului, un psihiatru a declarat că, în momentul săvârșirii omorului, reclamantul era capabil să discearnă binele și răul și, în instrucțiunile pentru jurați, judecătorul le-a atras acestora atenția asupra faptului că acuzarea trebuia să demonstreze fără niciun dubiu că acuzații știau că ceea ce fac ei este rău. Cei doi copii au fost declarați vinovați de omor și răpire și, în urma pronunțării verdictului, judecătorul a încuviințat publicarea numelor acestora. Reclamantul a fost condamnat la o pedeapsă privativă de libertate pe o durată lăsată la latitudinea Maiestății Sale. Judecătorul a recomandat o perioadă punitivă (în vederea reprimării și descurajării) de 8 ani, iar *Lord Chief Justice* una de 10 ani. Ministrul a stabilit însă o perioadă de 15 ani, ținând seama de sentimentele generate de cauză în rândul populației. Reclamantul a declanșat o procedură de control jurisdicțional, susținând că durata perioadei punitive este disproporționată și că a fost stabilită fără a ține seama de imperativele readaptării. Un raport medical întocmit în cadrul procedurii preciza că reclamantul era incapabil să înțeleagă desfășurarea procedurii și că era îndoielnic faptul că reclamantul a înțeles suficient situația pentru a da instrucțiuni clare avocatului său. *Divisional Court* a anulat perioada punitivă stabilită de ministru, motivând că acesta a greșit dând importanță protestelor publice. Apelurile declarate de ministru la Curtea de apel și la Camera Lorzilor au fost respinse. Nu s-a luat nicio altă decizie privind perioada punitivă.

În drept – Art. 6 § 1: Această dispoziție îi recunoaște unui acuzat dreptul de a participa

efectiv la procesul său. Având în vedere lipsa unei norme comune privind vârsta minimă a răspunderii penale, nu se poate afirma că procesul îndreptat împotriva unui copil, chiar dacă are doar 11 ani, constituie în sine o încălcare a dreptului la un proces echitabil. Însă este esențial ca un copil acuzat de săvârșirea unei infracțiuni să fie tratat într-un mod care țină seama pe deplin de vârsta sa, maturitatea sa și capacitățile sale în plan intelectual și emoțional și să se ia măsuri pentru a-i facilita acestuia înțelegerea procedurii și participarea la aceasta. Fiind vorba despre un copil acuzat de o infracțiune gravă care are consecințe considerabile în presă și în rândul populației, ar trebui pe cât posibil să se reducă intimidarea și inhibarea respectivei persoane. O procedură modificată constând în selectarea asistenței și un rezumat judicios ar putea răspunde interesului general ca administrarea justiției să fie transparentă. Deși s-au luat măsuri speciale pentru a-l ajuta pe reclamant să înțeleagă procedura, formalismul și ceremonialul instanței, cu siguranță că acestuia pe moment i s-au părut incompreensibile și intimidante. Numeroase rapoarte întocmite de psihiatru puneau în dubiu capacitatea acestuia de a participa la procedură; prin urmare, în sensul art. 6 § 1, nu era suficient ca reclamantul să fie reprezentat de avocați experimentați. Prin urmare, nu a putut să participe efectiv la procedura penală împotriva sa.

Concluzie: încălcare (șaisprezece voturi la unu).

Art. 6 § 1: pe latura penală, această dispoziție se referă la întreaga procedură în litigiu, inclusiv stabilirea pedepsei. Întrucât perioada punitivă reprezintă perioada maximă pe care un tânăr condamnat la o pedeapsă privativă de libertate pe o durată lăsată la discreția Majestății Sale poate fi obligat să o execute dacă nu este considerat periculos, stabilirea acestei perioade echivalează cu pronunțarea unei pedepse, iar art. 6 § 1 este aplicabil. „Independent” în sensul art. 6 înseamnă independent de puterea executivă și de părțile implicate în litigiu. Însă perioada punitivă a reclamantului a fost stabilită de ministrul de Interne, care nu poate fi considerat independent de puterea executivă.

Concluzie: încălcare (unanimitate).